

Wanee putchi juma tu anaa akuaipa namuin

wayuuJiakana aishikana wapula wayuukana:

Tuu kanuliaka juchikumaajatu kasaa jupushiwa juluu wanee mma jupushuwa, jia wanee laulaapia mulouka jau kolotuin jutuma, juluu waneesia jiaawajia namuin napushua. Jia laulaaka jau jupula jukujain juchiku otta jupansajuin juchiku wanee asakiraa makaa wanee jukuaipa musujaa eitawajukuaipaayawateriakatjau. Jiajaa akumajakaa juchikumajat wanee kasa jupushuwa yaa juluu mma jukaa jian kajapuluin jupushuwaya, jia jainraka wanee ayatawa yaa juluu wanee mma anakat, lotokat musia pansain.

Jia wanee keireeka jain pansawein wanee akuaipa yakat juluu nuchikumaajat wayuu maaka nujuttu juluu karalouta napula wayuu napushuwaya maaka jumakat wanee putchi juluu wanee karalouta (1437) jou wanee juya (2011), keireeka wain wakalijeein naa wayuukana, kojutuinjana wamuin jupula einjanain naya junain wanee kasa jupushuwa ekat achiku yaa juluu mmaka.

Wamakaa jumuin jiire jirajeein juchiku jukuaipa jujutpala junain wayuuin jia, makaa wanee jupuna putchi eere jaatapunuin.

Nojutka naa wayuukana:

1. Kaliweeshi juma kojutuin naya atumaa.
2. Eesu jupula nachuntuin wanee kasa jukaa nanuiki makaa ashajushiree, otta wanee aashajaaya eeka jiiain laulaapia musujaa nnojoluin choujain neitain manee nekiipuu.
3. Jutujawee au juchikumaajat musia maa jutuma jumunuin jaraluin jukuaipain jupula jiiain juluu tuu jupunakat putchi jiitaakat wanee laulaapia.
4. Jutujawee au jalain maulu wanee kasaa juchuntakat, alujasaa makaa eere wanee kasaa matujajuin jau aleinjatuin jutuma alijuna, eeshi jupula jaapunuin juchiku jumuin makaa eere wanee karalouta jumaajat namuin wayuu napushuwaya makaa jumakat wanee putchi ekat achiku yaa juluu nachikumaajat naa yaakana juluu mmakat musujaa tuu laulaapiakat, eesu jupula jaapumuin jumuin natuma, juka choujain jia jumuin, eesu jaa jupula juwalaajuin jiakana.

5. Eweesu aapunuin jumuin maalu pansain makaa tuu juchuntakat namuin, anteesu jou tuu kai jijnajakat tuu karaloutakat laulaasukat.
6. Jiainjana palajanaaka ayutnuin juka kojutuin jia, makaa naa ayuulin, makaa naa tepichikana, naa jiimalii jumaa majayutnu, naa ipuwotnuukana jee mushia naa laulayukana.
7. Jiakana juchuntuinjatu namuin naa ayataashikana jumaa napulajat wayuu, jupula pansain natuma naa yaakana juluu ayatapulee.
8. Ashajaa karalouta makaa atujakat jau jukuaipawanee ainnaka natuma naa sulushikana, makaa jaraluin keirekat ain, jupula tia karaloutakat kajutuinjatuin musia einjatuin julujaa ain natuma naa aluwatashiikana juluu wanaa juma nataasu mulee namapa jumuin, makaa akujanateein namuin naa wayuukana tuu ekat achiku ajuituin.
9. Makaa wanee ekat atujakat jau tuu achikumajakat musia ekat juluu karalouta.

Makaa nakuaiipa wayuu:

1. Wanee wayuu nainreein nukuaipa makaa ekat yaa juluu achikumajakat musia juluu karalouta.
2. Ainra wanee kasaa pansakat jumaa lotuin wanee akuaipaa, musujaa jaapunuin wanee karalouta pansakat shimuinkat.
3. Pansawaa akuaipa jupula nujutpala wayuu.
4. Nnojotsu achuntunein wanee kasa weinshi achuntunakat paala uwatuweesunee, juulia juntirain jau, juulia makaa wanee juliashikana nainmain wanee wayuu, juulia koulainjain tuu jirakakat natuma naa yaakana ayatain juma.
5. Achuntunesu, maalu tuu kasaa choujakat amuin, karalouta musia kasaa ainkana namuin wayuu.
6. Kojutu jumuin naa yaakana jumaa wanee akuaipa yaa juluu tuu mmakat kajapulukana juchiku kasaa jupushuwa.

Jia jupuna putchi namuin naa yaakana joyotuin jupula:

Jia wanee laulaapia kalukat juchikumaajat kasaa jupushuwa, eeshi wanee ayataashi

yaa juluu atujakana jaujukuaipa, naya eeka jupula wayuu jupushuwa akujakana namuin.

Anuu, wakuja achiku jupulajanakat putchi ekat wamaana, jupulajana juchuntuin kasaa akuja juchiku, eekai mojuin, makaa anasu mulee jumulee jumuim wanee kasaa lotokat.

1. Eshii jupula juntuin jiakana namanamuin:

Napula wayuu napushuaaya suttia semaana, wattaa maat junainmuin aliika, chayaa calle 56.

2. Eshii jupula jeenajuin juka aashajayakat:

3. Karalouta ashajuushi:

Jiasa tuu laulaapiakat eesu wanee jupulajana putchi kajon, eesu jupula jiitanuin nanuiki wayuu juluu, ee anain ekaai mojuin namuin wayuu eere natapunuin naa wayuukana.

4. Eesu joo wanee jupulajana ajutunusu putchi juluu ashajuushin:

Eweesu wanee joluu watujain jau jupula junouteenuin jukuaipa tuu kasaa mojukat akuaipa, waupuin namuin naa wayuukana wanee atujeera jau makaa analee jia namuin tuu wainrakat yaa juluu tuu laulaapiakat. Choujaasu jupula jutujanein au jupula junoutunein, wamakaa jumuinjukujeein wamuin tuu putchi asakinnakat anain jia. Pansaiwa namuin naa aluwataashikana yaa juluu laulaapiakat.